

NORMA EHK OSN DDP-08
týkající se uvádění na trh a kontroly
obchodní jakosti

DATLÍ CELÝCH
v mezinárodním obchodu mezi
členskými státy EHK OSN a
určeného pro tyto státy

I. DEFINICE PRODUKTU

Tato norma platí pro celé datle s peckou v přirozeném stavu nebo upravené¹ odrůd (kultivarů) pěstovaných z Phoenix dactylifera L. Tato norma neplatí pro datle určené k průmyslovému zpracování, datle lisované nebo datle zmrazené.

II. USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE JAKOSTI

Účelem normy je stanovit požadavky na jakost datlí ve fázi vývozní kontroly po úpravě a zabalení.

A. Minimální požadavky

- i) Datle všech jakostních tříd, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením uvedeným pro jednotlivé jakostní třídy a k dovozeným odchylkám, musí vykazovat tyto vlastnosti:
- celé
 - zdravé, nedovolují se produkty napadené hnilobou nebo s poškozením, které je činí nevhodnými ke spotřebě,
 - zralé, případně plné a pružné,
 - čisté, prakticky bez veškerých viditelných cizorodých látek,²
 - bez přítomnosti živého hmyzu nebo jakýchkoli živých škůdců,
 - bez viditelného poškození způsobeného hmyzem, roztoči a jinými škůdci,
 - bez plísní,
 - bez cizorodých zápachů a/nebo chutí,
 - bez kvašení,

Datle musí být tak vyvinuté a v takovém stavu, aby:

- vydržely přepravu a manipulaci,
- mohly být doručeny do místa určení v uspokojivém stavu.

1 Zpracované datle: datle připravené z plodů v přirozeném stavu pomocí sušení, hydratace, praní nebo pasterizace.

2 Složky, v nichž jsou plody obaleny, jako např. glukózový sirup, se nepovažují za cizorodé látky, pokud jejich použití nezakazují právní předpisy dovážející země.

ii) Obsah vody

Obsah vody v datlích³ nesmí být větší než 26 % u odrůd obsahujících třtinový cukr a 30 % u odrůd obsahujících invertní cukr⁴. U odrůdy Daglat Noor v přirozeném stavu činí maximální obsah vody 30 %.

B. Jakostní třídy

Datle se zařazují do tří níže uvedených jakostních tříd:

i) Výběrová třída

Datle zařazené do této třídy musí být nejvyšší jakosti. Musí mít tvar, zralost a zbarvení typické pro danou odrůdu a/nebo obchodní typ. Musí mít jantarové až hnědé zbarvení a dužnina musí být plná, tučná až polotučná a olejnatá. Vnější vrstva oplodí musí být průsvitná a v závislosti na odrůdě musí přiléhat k dužnině. Musí být v podstatě bez nedostatků, s výjimkou velmi malých povrchových vad, které nenarušují celkový vzhled produktu, jakost, skladovatelnost a úpravu balení.

ii) Třída I

Datle zařazené do této třídy musí být dobré jakosti. Musí být typické pro danou odrůdu a/nebo obchodní typ. Dužnina musí být dostatečně plná a v závislosti na odrůdě tučná až polotučná.

Pokud však nedojde k narušení celkového vzhledu produktu, jakosti, skladovatelnosti a úpravy balení, lze nicméně tolerovat následující mírné vady:

- drobné trhliny ve vnější vrstvě oplodí, pokud není dotčena dužnina,
- mírné vady tvaru nebo vývoje,
- mírné zvrásnění.

iii) Třída II

Tato třída zahrnuje datle, které nelze zařadit do vyšších tříd, ale které splňují minimální požadavky na jakost uvedené výše.

Lze povolit následující vady, pokud jsou u datlí zachovány jejich základní vlastnosti týkající se celkového vzhledu, jakosti, skladovatelnosti a obchodní úpravy:

³ Obsah vody se stanoví pomocí 50 g pomletých odpeckovaných datlí, které se zahřívají v sušárně při teplotě 100 °C + 2°C, s přísadou 90 o alkoholu a písku, který byl vypraný v kyselině chlorovodíkové a pak vysušen.

⁴ Seznam odrůd, které se třídí podle povahy hlavní cukrové složky, je uveden v příloze této normy.

- vady ve vnější vrstvě oplodí, pokud není dotčena dužnina,
- vady tvaru a vývoje,
- vady zbarvení.

III. USTANOVENÍ O TRŽDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost se stanoví podle hmotnosti každého plodu. U všech odrůd je minimální hmotnost datlí 4,75 g.

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené jakostní třídy, jsou v každém balení dovoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. Dovolené odchylky jakosti

Dovolené vady a	Dovolené odchylky (v procentech počtu nebo hmotnosti)		
	Výběrová třída	Třída II	Třída I
Celková odchylka	5	10	20
Odchylky specifických vad Produkty mohou v rámci povolených odchylek obsahovat nejvýše:			
a) kyselých, zkažených nebo plesnivých plodů ⁵	0	0	1
b) znečištěných plodů nebo plodů kontaminovaných přítomností mrtvého hmyzu nebo roztočů. ⁶	3	5	8
c) poškozených, nevyzrálých neopylených plodů,		2	4
d) kazových plodů	3	5	7

a Definice jednotlivých poškození jsou uvedeny v příloze této normy.

⁵ Vnitrostátní právní úprava v Německu a ve Švýcarsku nepřipouští odchylky pro produkty napadené plísní nebo hnilobou či pro přítomnost mrtvého nebo živého hmyzu.

⁶ S výhradou Německa, Polska, Švýcarska a Spojeného království, které si přejí zachovat dřívější odchylky. Výběrová třída, 2 %; jakostní třída I 4 %; jakostní třída II 6 %.

B. Minerální nečistoty

Nesmí být větší než 1 g/kg. U datlí dodávaných v přirozeném stavu však ne více než 2 g/kg.

C. Dovolené odchylky velikosti

U všech tříd je dovolená odchylka 10 % hmotnosti datlí, které nedosahují minimální hmotnosti 4,75 g, nesmí však mít méně než 4 g.

V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ

A. Stejnorodost

Obsah každého balení musí být stejnorodý a musí sestávat pouze z plodů téhož původu a jakosti.

Viditelná část obsahu balení musí odpovídat zbývajícím částem obsahu. U výběrové třídy a u jakostní třídy I musí být plody stejné odrůdy a/nebo obchodního typu, a u jakostní třídy II musí být stejného obchodního typu.

B. Obalová úprava

Datle musí být baleny způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu.

Materiály použité uvnitř obalu musí být čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Povoluje se použití materiálů, především papíru a nálepek s obchodními údaji, pokud je tisk a štítkování provedeno zdravotně nezávadnou barvou nebo lepidlem.

Pokud jsou plody dodávány v dřevěných obalech, musí být odděleny od stěn papírem nebo jinak chráněny.

Trsy musí být chráněny samostatně silným pytlím, nejlépe průhledným, a musí být zabaleny v takovém materiálu, který zabrání jejich deformaci při přepravě.

V obalech se nesmějí vyskytovat cizí příměsi, kromě látek, které tvoří doplněk balení (stonky, stopky, plastové vidličky atd).

C. Obchodní úprava

Datle se dodávají takto:

- v trsech (tvořených především stonky a stopkami, k nimž jsou plody přirozeně přirostlé),
- na stopkách (které jsou odděleny od stonků, k nimž jsou plody přirozeně přirostlé).
- samostatně, ve vrstvách nebo volně ložené.

Stopky v trsech nebo oddělené od stonků musejí být nejméně 10 cm dlouhé a musí nést průměrně čtyři plody na 10 cm délky.

Pokud jsou datle dodávány na stopkách nebo v trsech, je povoleno maximálně 10 % uvolněných datlí.

Konce stopek musí být čistě odříznuty.

Datle v trsech a na stopkách mohou být dodávány pouze u výběrové třídy a u jakostní třídy I.

Datle musí být zabaleny v silném nepoužitém obalu v souladu s těmito ustanoveními: Mohou však být použity i jiné obaly, které nesplňují stanovené hmotnosti, pokud o to dovozce požádá.

U všech jakostních tříd

- se vyžadují oddělená kartónová, dřevěná, kovová nebo plastová balení, nebo obaly umístěné v celofánu do balení o hmotnosti 0,125, 0,25, 0,5 a 1 kg, u angloamerické váhové soustavy 0,5 lb, či obsahující více těchto balení, nebo
- balení o hmotnosti 1 až 20 kg čisté váhy.

VI. USTANOVENÍ O OZNAČOVÁNÍ

Každý obal nebo vnitřně dělený obal musí být na jedné straně označen následujícími údaji uvedenými čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku:

A. Identifikace

Balírna jméno a adresa nebo a/nebo kódové označení úředně uznávané vnitrostátním orgánem (7 odesílatel)

B. Druh produktu

- „DATLE“, není-li obsah viditelný zvenku,
- Název odrůdy nebo údaj „obecné“, není-li odrůda stanovena, nebo pokud ji nelze zaručit. U výběrové třídy a u jakostní třídy I musí být uveden název odrůdy. Pokud není odrůda uvedena nebo se nejedná o jednu z odrůd uvedenou v příloze 1: „odrůda (odrůdy) obsahující třtinový cukr“ nebo „odrůda (odrůdy) obsahující invertní cukr“.
- Označení „trs“ nebo „stonek“ u datlí, které jsou takto baleny.

C. Původ produktu

- Země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální či místní označení.

D. Obchodní údaje

jakostní třída,

7 Vnitrostátní právní předpisy řady evropských zemí vyžadují výslovné uvedení jména a adresy.

DDP-08: Datle celé

Strana 6

- rok sklizně (nepovinně),
- čistá hmotnost nebo počet spotřebitelských balení s jednotkovou hmotností pro přepravní obaly obsahující taková balení.

E. Úřední kontrolní značka (nepovinně)

Přijato v r.
1987

**PŘÍLOH
A I**

**VÝBĚROVÝ SEZNAM ODRŮD DATLÍ
OBSAHUJÍCÍCH TŘTINOVÝ CUKR A
ODRŮD OBSAHUJÍCÍCH INVERTNÍ
CUKR**

A. Odrůdy obsahující třtinový cukr

Odrůdy obsahující převážně sacharózu včetně:

- Dagalat Noor (Deglet Nour)
- Dagalat Beidha (Deglet Beidha)

B. Odrůdy obsahující invertní cukr

Odrůdy obsahující převážně invertní cukr (glukózu a fruktózu), včetně:

Barhi	(Barhee)
Saiidi	(Saidy)
Khadhraawi	(Khadrawy)
) Hallaawi	(Halawy)
Zahdi	(Zahidi)
Sayir	(Sayer)
Amri	
Deri	
Alig	
Majhou	
l	
Akhaout Alig	

PŘÍLOHA II

DEFINICE POJMŮ POUŽÍVANÝCH V NORMĚ PRO CELÉ DATLE

a) kyselé plody:

U ovoce došlo působením kvasinek a bakterií k přeměně cukrů na alkohol a kyselinu octovou. Zjišťuje se podle charakteristické kyselé/hořké chuti. Ovoce s počínajícím kvašením, ale pouze velmi lehce kyselou chutí se nepovažuje za vadné.

b) Zkažené plody:

Plody ve stavu rozkladu s nepříjatelem vzhledem.

c) Plesnivé plody (plíseň):

Plody s viditelnými plísňovými vlákny.

d) Znečištěné plody:

Plody, na nichž ulpívají organické a anorganické příměsi pokrývající oblast o průměru větším než 3 mm.

e) Poškození nebo kontaminace přítomností hmyzu nebo roztočů:

Plody s poškozením způsobeným hmyzem nebo roztoči viditelným pouhým okem, nebo plod kontaminovaný přítomností mrtvého hmyzu nebo roztočů, jejich mrtvých tkání či výměšků.

f) Nezralé plody:

Lehké plody, nedorostlé nebo plody s výrazně gumovitou strukturou.

g) Neopylené plody:

Plody, které nebyly opyleny, jak dokládá jejich nedorostlost či nevyvinutost a chybějící pecka.

h) Poškozené plody:

Plody rozdrcené, odřené, s rozpadlou slupkou, jejichž jádro je viditelné a jejich vzhled je viditelně ovlivněn.

d) Kazové plody:

Plody s jizvami, bez správného zbarvení, popálené od slunce, se seschlými tmavými konci, skvrnami nebo jinými anomáliemi postihujícími oblast o průměru nejméně 7 mm.

j) Seschlé tmavé konce:

Viditelné tmavnutí vrcholků, obvykle doprovázené výrazným narušením a praskáním dužniny.

k) Skvrny:

Velmi tmavé skvrny prostupující do dužniny tvořící kruh alespoň o průměru 5 mm.

l) Plody spálené od slunce:

Plody se zřetelnými kazy, které mají v nejkratším místě alespoň 7 mm.

m) Minerální nečistoty:

Popel nerozpustný v kyselině.